

Lausunto / luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi hankintatietovarannosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Khall 15.12.2025
2935/00.01.02/2025

Valmistelu hankinta- ja turvallisuuspäällikkö Kari Leppänen p. 0400 506 811

Valtiovarainministeriö asetti 17.1.2025 Kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon perustamisen ja julkisyhteisöjen ostolaskutietojen julkaisemisen hankkeen toimikaudelle 17.1.2025 – 1.5.2027. Hanketta johtaa ja lainvalmistelusta vastaa valtiovarainministeriö. Tietovarannon teknisestä toteuttamisesta vastaa Valtiokonttori. Hanke on osa Hankinta-Suomi-toimenpideohjelmää.

Valtiovarainministeriö pyytää mm. kunnilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi hankintatietovarannosta ja siihen liittyviksi laeiksi.

Jämsän kaupunki antaa seuraavanlaisen lausunnon lakiehdotukseen:

1. Huomionne vaikutusten arvioinnista?

Hallituksen esitys, jonka tavoitteena on perustaa kansallinen julkisten hankintojen tietovaranto ja mahdollistaa julkisyhteisöjen hankinta- ja ostolaskutietojen avoin ja keskitetty julkaiseminen. Esityksen ajatus on kannatettava, tavoitteena on mm. saavuttaa kustannussäästöjä. On kuitenkin riski, että säästöjen toteutuminen laskudatan julkaisun myötä on vähäinen tai jää kokonaan toteutumatta. Tarvittavien tietojärjestelmien ylläpitäminen ja tietojen päivittämien aiheuttaa joka tapauksessa kuitenkin kustannuksia kunnille.

2. Huomionne ehdotetusta hankintatietovarantolaista ja sen perusteluista?

Jämsän kaupunki tukee kuntaliiton eriävää mielipidettä hankintatietovaranto lakiehdotuksesta. Laki on omiaan muodostamaan kunnille uuden tehtävän, jonka vastuusta aiheutuu kustannuksia tietojärjestelmien rajapintojen käyttöönotosta sekä ylläpitämisestä. Nämä uudet kustannukset tulevat rasittamaan muutenkin heikkoa kuntataloutta entisestään. Ehdotukseen tulee mielestämme lisätä kustannusten korvaaminen kunnille täysmääräisinä.

3. Huomionne ehdotetuista muutoksista julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettuun lakiin ja vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettuun lakiin sekä edellä mainittujen lakien perusteluista?

Jämsän kaupunki toteaa seuraavaa. Ehdotetut muutokset ovat oikean suuntaisia hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettuun lakiin.

Ehdotetut muutokset helpottaa varsinkin pienempien kuntien kyseisten hankintoja toteuttamista.

4. Huomionne ehdotetuista muutoksista Valtiokonttorista annettuun lakiin ja niiden perusteluista?

Ehdotuksen mukaan valtioneuvostolle olisi tulossa asetukseenantovaltuus hankintamenettelyihin liittyvistä teknisistä ja hallinnollisista yksityiskohdista.

Asetuksilla voidaan määrätä teknisiä- ja raportointivelvoitteita, jotka vaativat kuntien resursseja. Tämä koskee erityisesti pieniä kuntia, koska niillä ei ole riittävästi osaamista tai henkilöstöä hoitamaan uusia velvoitteita.

5. Muut mahdolliset huomionne hallituksen esitysluonnoksesta?

Kansallinen julkisten hankintojen tietovaranto ja julkisyhteisöjen ostolaskutietojen julkaiseminen esitys on sinällään kannatettava. Vaarana on kuitenkin, että tästä muodostuu kunnille taas uusi menoerä, joka rasittaa kuntien jo ennestään niukkoja henkilöstö ja taloudellisia resursseja.

Hallituksen esitys on kaupunginhallituksen nähtävänä oheismateriaalina sähköisessä kokousjärjestelmässä.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö § 28 / kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta

Ehdotus

Kaupunginjohtaja Jori Reijula

Kaupunginhallitus päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi hankintatietovarannosta ja siihen liittyvistä laeista.

Päätös